

ПОСТІЙНО зустрічаюся зі своїми виборцями безпосередньо у кожному з 126 населених пунктів. Знову й знову переконуюся, що чорнобильські проблеми не зникають, а нагромаджуються, створюючи людей у винятково важкі умови життя. Це стосується і мешканців невеличкого села Черемошня Поліського району Київської області.

Ось що пише у своєму листі його мешканець В'ячеслав Володимирович Маковський.

"Ми, жителі села Черемошня, живемо у 30-кілометровій зоні вже одинадцять років. Звідси до ЧАЕС 20 кілометрів. У травні 1986 року нас було відселено у Радинку, тобто на центральну садибу колишнього господарства. Селилися там, де могли. Терпіли великі незручності. За цей час змушені були здати у місцевий колгосп корів, телят, свиней. Кури, гуси та качки, що залишилися у порожньому селі, загинули. Гроші за здану худобу нам не виплатили, а перевели на ощадкнижки, але без нашої згоди.

Через два місяці нам дозволили переселитися у своє село Черемошно. Але не мали ми за що придбати домашніх тварин.

Зазначу, що під час голодомору в 33-му, наші люди також постраждали. Вживали завдяки рибній ловлі та дарам лісу. Тепер же ловити рибу, збирати ягоди та гриби заборонено.

Щоправда, улітку 1986 року до нас приїздив покійний Перший секретар Компартії України Володимир Щербийський. Це була велика честь для села. Але процесі колгоспники з ним не зустрічалися. Таке право надавалося лише районному та сільському начальству. Але згодом у селі спорудили магазин, лазню та медпункт. Це велика справа. Шкода, та тепер і магазин, і лазня не працюють. Село газифіковано. А от воду беремо в колодязях. Водопровідна мережа не працює. Місяцями до нас не їздять автобуси.

Ось нещодавно і до нашої Черемошні дійшла чутка про те, що громадянам, які старші 80-ти років, держава повертатиме заощадження. Шкода, але у нашому селі навряд чи хто доживе до такого віку. Хоч на ощадкнижках у кожного є невеликі гроші. Пенсію отримуємо з кількомісячною затримкою..."

Пишу про мешканців маленької поліської Черемошні, а думки врюються навколо десятків сіл мого виборчого округу, мешканці яких до цього часу страждають від атомної катастрофи. Страждають і тому, що в більшості колективних сільськогосподарських підприємств понад два роки не отримують заробітну плату, і тому, що ледь стягують кінці з кінцями пенсіонери, які по кілька місяців не одержують пенсію. Зразу ж зазначу: так розпорядилася немилосердна доля, що пенсія селян є найменшою в нашій країні. Вона ледь сягає сорока гривень. Та й її виплачують у два заходи. Нелегке трудове життя пенсіонерів - позаду, а на старість ні затишку, ні спокою. Як можна розділити сорок гривень на місяць, щоб і на хліб вистачило, і на молоко, і на медикаменти. Та й за електроенергію потрібно платити та опалення.

Провідують мене маленькі онуки, - розповідала мені учителька-пенсіонерка, у якої сорок п'ять років педагогічного стажу, - хлібець приносять. А мені так хочеться хоча б найдешевших цукерок їм купити. Щоб з бабусиних рук. Та нема за що. Останні копійки віднесла в аптеку.

Безперечно, розмір пенсій у широкого загалу громадян - катастрофічно малий. Але нині мова не йде про його збільшення. Суть полягає у погашенні заборгованості як заробітної плати, так і пенсій.

Пишу ось ці рядки і думаю: Боже мій, допоки ж ми на такій багатій землі будемо прагнути не те що пристойно жити, а хоча б не турбуватися про хліб насущний, який споконвіку гарно родить на наших полях?! Адже і до роботи не ледачі, і розуму не бракує.

Подвійна біда звалилася на тих, хто постраждав від наслідків Чорнобильської катастрофи. І навіть не тому, що Міністерство України з питань надзвичайних ситуацій та у справах захисту населення від наслідків Чорнобильської катастрофи не має достатньо коштів, щоб своєчасно залатувати дірки "на штахах програми ліквідації наслідків атомної аварії", а тому, що ось ця сама

Як хто каже: "я Бога люблю", та ненавидить брата свого, той неправдомовець. Бо хто не любить брата свого, якого бачить, як може він Бога любити, якого не бачить?

Перше соборне послання святого апостола Іоанна Богослова, 4:20

ліквідація здійснюється якимсь однобічно ще з травня 1986 року. А як же ще можна прокоментувати те, що й недалеко уже зими мешканці сіл Красилівка, Нові Соколи, Нові Макалєвичі, Потолівка, Русаки, Мала Макарівка, Макарівка, Пироговичі, Чкалівка, Станішівка, Шпилі, Рудня-Тальська, Рудня-Шпильська, Федорівка, Запрудка, Болотня залишаються без обіцяної газифікації?

Посилаючись на інформацію "Про стан фінансування об'єктів Іванківського району за Чорнобильською програмою за станом

не мали права на їх одержання. Головному лікарю райсанепідстанції Лаптеву М. І. такий будинок було надано в постійне користування безпідставно, оскільки він у грудні 1996 року одержав житло в Києві як евакуйований з Чорнобильської зони.

Допущені порушен-

Як жити без зарплати? У відповідь - звільнення.

ПОСТЧОРНОБИЛЬ: ПРОБЛЕМИ ТА ЇХ ВИРІШЕННЯ

НАДІЯ НЕ ВМИРАЄ

Дивитися крізь призму понад одинадцяти років на Чорнобильську трагедію аніскільки не легше, ніж це було 1986 року. Так, тоді був небачений спалах горя. Одні воліли закидати його шапками, інші - вважали, що руйнувати на четвертому блоці можна ліквідувати по цеглині, ще інші мовчки зводили укриття над урановим лігвом. Час невгамовно минає, а чорнобильського горя не меншає. Його метастази не лише безжалісно травмують навколишнє середовище, а й гострими кігтями впираються в долі людей. Та й тепер, по пройдешності багатьох років, не шкодують ні старих, ні малих, ні ненароджених. Чорнобильська печать не просто висить над Україною дамковим мечем. Вона поспіль усіх років після катастрофи нищить генфонд суціль в ній. Все це несправедливо. Алогічно. Не вкладається у свідомість українців. Але це реальність. Реальність трагічна.

Стали порожніми не лише селища та села, з яких відселено людей. З кожним роком меншає їх і в населених пунктах навколо 30-кілометрової зони ЧАЕС. Бо ж є велика різниця між змістом слів "жити" та "вживати". Одна справа - вживання після війни, коли зримо видно перспективу. Після Чорнобиля перспектива для усіх одна: чорна. І справа не в якомусь швидко минаючому дискомфорті, а в тому, що кожний день, тиждень, місяць, рік повертається до людей якимось деградованим боком. Це стосується усіх аспектів життя.

на 1 серпня 1987 року" управління капітального будівництва згаданого району, зазначу, що Чорнобильська програма профінансована лише на 15 відсотків. Отже, не варто зводити висновок, що до кінця поточного року вона врятує чи буде профінансована хоча б на 50 відсотків. Якщо так, то мешканці багатьох населених пунктів залишаться вічною з проблемою опалення жител.

Проблеми ці десятки разів порушувалися у періодичній пресі, на радіо, телебаченні, у безліч листів до найвищих владних структур. Але відповідь одна: нема грошей. Де ж ці злополучні гроші? Напевне, не можна однозначно стверджувати, що вони у приватних багатопрофесійних будинках на околицях Києва чи в автомобілях з далекого зарубіжжя, яким уже тісно у дворах міністерств, Кабміну та банків.

Ще сотні сімей не відселені із зони безумовного (обов'язкового) відселення Поліського району Київської області та з 30-кілометрової зони ЧАЕС. Знову ж нема коштів, щоб для цих людей спорудити житло. Але... достатньо заглянути у популярну серед сільського населення України газету "Сільська вісті" від 23 вересня цього року. Кореспонденція "Одному - горе, іншому - грошей море" піднімає фіранку, яка закривала від людського ока розтринькування чорнобильських коштів.

Проліває світло на розбазарювання житла, спорудженого для громадян, потерпілих від наслідків аварії на ЧАЕС, і відповідь заступника Генерального прокурора України Ольги Колінько на запит народного депутата України Володимира Яворівського.

"Ваше звернення з приводу порушень у Баришівському районі Київської області чинного законодавства, що регулює захист потерпілих від наслідків аварії на Чорнобильській АЕС, розглянуто.

Встановлено, що в с. Пасічна Баришівського району для переселенців із смт Поліське побудовано 100 будинків садибного типу. Згідно з рішенням райвиконкому від 27 вересня 1994 року вони передані на баланс Баришівського комбінату комунальних підприємств. Із них 15 будинків надані в постійне користування особам, які відповідно до вимог Закону України "Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи",

Ех, життя...

ня чинного законодавства при розподілі житла є наслідком зловживання службовим становищем ряду посадових осіб Київської облдержадміністрації та Баришівської селищної Ради. Тому прокуратура Київської області 4 серпня 1997 року порушила кримінальну справу за ознаками злочину, передбаченого ст. 165 ч. 2 Кримінального кодексу України (зловживання владою або службовим становищем), слідство по якій триває".

Якщо ще недавно існував ряд проблем, пов'язаних з ліквідацією наслідків аварії на ЧАЕС, а це: відселення людей, лікування, забезпечення їх медикаментами, оздоровлення тощо, то тепер додалися проблеми Славутича, селища Лісного, самої ЧАЕС.

Славутич був збудований для сімей працівників атомної станції. Основне виробництво - АЕС. У самому місті - ніякого виробництва, окрім підприємств соціальної сфери та бюджетних установ і організацій. Об'єкти соціальної сфери перебувають на балансі Чорнобильської АЕС. Законно, що рівень життя славутичан залежить від роботи атомної електростанції. Нині ж на станції не працює жоден з чотирьох блоків...

Якраз тут і розпочинаються біди міста. Адже у ньому мешкає понад 26 тисяч чоловік і, зокрема, понад 9 тисяч дітей. Усім потрібне тепло, одяг, харчі. Якщо не працює АЕС, звідки ж візьмуться кошти для виплати заробітної плати майже 6 тисячам її працівників та на утримання соціальної сфери Славутича? Принагідно зазначу, що фінансування на утримання міста Славутича в обсязі 11,8 млн. грн. та 14 млн. грн. для відселення мешканців тимчасового селища Лісне у державних бюджетах на 1997 та 1998 роки не передбачено.

Як відомо, над зруйнованим четвертим енергоблоком споруджено "Укриття". Його обслуговує понад сімсот чоловік. Фінансує утримання даного об'єкта Міністерство України з питань надзвичайних ситуацій та у справах захисту населення від наслідків Чорнобильської катастрофи. Але дефіцит коштів для виконання комплексу робіт складає 29,2 млн. грн., тобто з необхідних 53 млн. грн. встановлено ліміт в сумі 23,8 млн. грн.

Чи є вихід з ситуації, яка склалася у м. Славутич та на ЧАЕС? Безперечно, розглянути вирішення проблем міста атомників та

атомної електростанції не можна окремо. Це необхідно робити лише в комплексі.

Розпочнемо з того, що поки що нема, в разі зупинення назавжди енергоблоків ЧАЕС, альтернативи працевлаштування атомників. А це означає, що люди будуть не лише на межі злиднів, а просто-напросто не матимуть жодної перспективи для життя.

Зустрічаючись з працівниками ЧАЕС і, зокрема, з генеральним директором Сергієм Парашиним та головою Славутицької міськради Володимиром Удовиченком, переконуюся, - вихід з винятково скрутного становища є. І полягає він у ремонті другого та третього енергоблоків, яким ще потрібно працювати 9-10 років, щоб виробити свій енергоресурс. Цього періоду якраз вистачить, щоб створити у Славутичі відповідне виробництво для трудівників, які вивільняються після остаточного припинення роботи енергоблоків. Виграє й держава. Адже матиме додаткову електроенергію. Крім цього, станція матиме кошти не лише для заробітної плати своїм працівникам, але й для забезпечення соціальних потреб міста.

Дехто з владних структур України вважає, що припинити роботу всіх енергоблоків можна вже тепер. Гроші ж для її закриття, перепрофілювання атомників та для розв'язання проблем Славутича, сподіваються, виділять країні "великої сімки". Але ж розмови про виділення згаданих коштів тривають вже багато років. Необхідно шукати оптимальні шляхи вирішення проблеми, розраховуючи лише на власний розум, сили та можливості.

Багато невирішених проблем і в 30-кілометровій зоні ЧАЕС. Даються взнаки невирішені рішення, які були прийняті щодо ліквідації наслідків катастрофи ще багато років тому. Ще тоді, коли знову ж таки ті, хто має владу, вважали, що грошей в Україні - бездонна бочка. А їх, як тепер виявилось, не те що мало, а катастрофічно мало.

Є, скажімо, у Чорнобилі промислово-будівельна компанія "Атомспецбуд". У ній майже 1500 працівників. До складу компанії входить управління автотранспорту та механізмів. Частина працівників останнього, а їх трохи більше двохсот, майже 2 роки не одержують зарплату. Вони неодноразово зверталися до керівників компанії з проханням виплатити зарплату. Але марно. Як можна жити без зарплати? Саме тому працівники управління автотранспорту відмовилися працювати до того часу, поки керівники не подбають про її виплату. Останні заборонили виділяти вахтовикам талони на харчування і водночас інтенсивно шукають методи розправи з трудівниками. Розсилають їм поштою повідомлення про звільнення з роботи.

Разом з кількома працівниками управління автотранспорту Промислово-будівельної компанії звертався до міністра енергетики України Олексія Шейберстова. Він висловив думку про те, що спочатку потрібно виплатити людям заробітну плату, а вже потім вести мову про звільнення.

Уважно вислухав делегацію працівників управління автотранспорту глава Адміністрації Президента Євген Кушнар'єв. Цій тривожній ситуації було присвячено кілька телепередач та прес-конференцію у Верховній Раді України, мої письмові та усні запити, звернення (у залі Верховної Ради України) до Президента Леоніда Кучми та прем'єр-міністра Валерія Пустовойтенка. Але, як не сумно констатувати, віз і нині там.

Тож не варто зводити висновок, що розростаються метастази чорнобильського лиха. Потерпілі внаслідок цього втрачають не лише сили, енергію та терпіння, але й віру та надію. Останню по-зловщому заступає сум. Але не тому, що по-іншому не може бути. Тому, що породжує її байдужість.

Іван КІРИМОВ, народний депутат України. (Знімки із фотоархіву "ВЧ").

Захід нас нагодує... (Гуманітарна допомога для самоселів).